

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การประเมินผลโครงการอยู่ดีมีสุข ในปีงบประมาณ 2550: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ กับพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
ชื่อผู้เขียน	นางสาววรรณภา ทองแดง
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	2551

การประเมินผลโครงการอยู่ดีมีสุข ในปีงบประมาณ 2550: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จกับพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ 2) ศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมินการดำเนินงานระหว่างพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จกับพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จ และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการ

วิธีการศึกษาในครั้งนี้ได้นำตัวแบบ Input - Output Model มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดของการประเมิน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มครัวเรือนเป้าหมายซึ่งได้แก่ พื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 224 ครัวเรือน และพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จ จำนวน 143 ครัวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการ 2) กลุ่มผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในหมู่บ้านทั้ง 2 พื้นที่เปรียบเทียบ หมู่บ้านละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก 3) กลุ่มคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน ทั้ง 2 พื้นที่เปรียบเทียบ หมู่บ้านละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แนวทางการสนทนากลุ่ม และ 4) กลุ่มข้าราชการระดับอำเภอผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 3 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แนวทางการสนทนากลุ่ม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. การประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการในภาพรวม

1.1 การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มเห็นว่าปัจจัยนำเข้าสู่โครงการมีความเหมาะสมและพอเพียง

1.2 การประเมินกระบวนการดำเนินงาน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มเห็นว่า กระบวนการดำเนินงานตามโครงการ ดำเนินงานได้ดี

1.3 การประเมินผลผลิต ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ กลุ่มครัวเรือน เป้าหมายและกลุ่มคณะกรรมการเห็นด้วยกับผลผลิตที่ได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการ

1.4 การประเมินผลลัพธ์ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ กลุ่มครัวเรือน เป้าหมายและกลุ่มคณะกรรมการ มีความรู้ความเข้าใจและพึงพอใจต่อโครงการ

2. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามโครงการระหว่างพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ และพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จ

2.1 การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้ง 2 พื้นที่ เปรียบเทียบเห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการมีความเหมาะสมและพอเพียง ยกเว้นกลุ่มข้าราชการ ที่ไม่มีความคิดเห็นใด ๆ ต่อพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากทำหน้าที่พิจารณาถ่วงถ่วง โครงการที่หมู่บ้านได้เสนอมาเท่านั้น

2.2 การประเมินกระบวนการดำเนินงาน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้ง 2 พื้นที่ เปรียบเทียบเห็นว่า กระบวนการดำเนินงานตามโครงการ ดำเนินงานได้ดี แต่ในด้านการ วางแผน การประสานงาน และการติดตามงานในพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จ ดำเนินงานได้ ในระดับปานกลางเท่านั้น

2.3 การประเมินผลผลิต ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ กลุ่มครัวเรือน เป้าหมายและกลุ่มคณะกรรมการทั้ง 2 พื้นที่เปรียบเทียบเห็นด้วยกับผลผลิตที่ได้รับจากการ ดำเนินงานตามโครงการ

2.4 การประเมินผลลัพธ์ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ กลุ่มครัวเรือน เป้าหมายและกลุ่มคณะกรรมการทั้ง 2 พื้นที่เปรียบเทียบ พึงพอใจและมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงการ แต่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานผลการตรวจสอบการดำเนิน โครงการ การประชุมประชาคมและการมีตัวแทนจากประชาชนเป็นผู้รับผิดชอบโครงการนั้น พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง เท่านั้น

3. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ 1) ความไม่พอเพียงของงบประมาณและ ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินงานตามโครงการ 2) การเสนอโครงการมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและประชาชน ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณ และ 3) การติดตามการดำเนินงานจากหน่วยงานราชการขาดความต่อเนื่อง

4. ข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) ควรมีการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสม กับลักษณะโครงการในแต่ละพื้นที่ 2) ควรมีการปรับขั้นตอนการเสนอโครงการและระเบียบการ เบิกจ่ายงบประมาณให้เอื้อต่อการปฏิบัติมากขึ้น และ 3) ควรมีการประสานความร่วมมือกัน ระหว่างหมู่บ้านและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง